Onderwerp: stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen 2023

Vergaderdatum:	20 december 2022	Registratienr:	Z/22/176397 307501
Portefeuillehouder:	Dhr. J. Hermans	Steller:	Maes, Ralph (Beekdaelen)

Aan de Raad

Voorstel:

1. Instemmen met deelname aan de stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Beekdaelen 2023 gezamenlijke met de Waterschap Limburg en Samenwerkingsverband Waterregio Parkstad Limburg (SWPL);
2. De verordening 'Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Beekdaelen 2023' vast te stellen;

Inleiding:
Wat is de aanleiding?
Het klimaat verandert. Afkoppelen kan een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van onze klimaatopgaven. Met het afkoppelen van verharde oppervlakken en het bergen van het afgekoppelde regenwater wordt de kans op wateroverlast verminderd, wordt het oppervlaktewater minder belast met rioolwater via riooloverstorten bij stortbuien en wordt minder water getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Met het ontstenen en vergroenen wordt ook een positieve bijdrage geleverd aan het tegengaan van hittestress en droogte en de verbetering van leefomgeving en biodiversiteit.

Omdat circa 50% van alle verhard oppervlak privaat bezit is, stimuleren waterschap en gemeenten burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties om hun verhard oppervlak af te koppelen van het riool.

Hiervoor loopt sinds 2019 in heel Limburg de gezamenlijke 'Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen' (Waterschap Limburg, Provincie en de gemeenten). Deze regeling eindigde op 31 december 2021.

Om het afkoppelen van regenwater van particulier terrein ook na aflopen van de vorige regeling te stimuleren, heeft het Waterschap Limburg een nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen' vastgesteld. Op basis van deze nadere regel stelt het Waterschap onder voorwaarden een financiële bijdrage ter beschikking aan de Limburgse gemeentes voor het stimuleren van afkoppeling van private terreinen.

De stimuleringsregeling is net zoals de vorige regeling in samenwerking met het Waterschap Limburg en het samenwerkingsverband waterregio Parkstad opgesteld en heeft een looptijd tot 31 december 2023.

Binnen de regeling wordt ingezet op de realisatie van het hoofddoel, stimuleren om verhard oppervlak af te koppelen, via:

1. Bewustwording m.b.t. de klimaatopgaven en de eigen rol van burgers, bedrijven en woningcoöperaties hierin. vergroten via communicatieplatform Waterklaar
2. Een financiële prikkel om burgers, bedrijven en woningbouwcoöperaties te stimuleren tot afkoppelen middels gemeentelijke stimuleringsregelingen met bijdragen vanuit waterschap en gemeenten.

De inhoud van de nieuwe regeling verschilt op enkele onderdelen ten opzichte van de vorige regeling.

1. De belangrijkste verandering is het te ontvangen bedrag aan subsidie per m2. Dit was eerst € 10,- per m2. Omdat we te maken hebben met een hellend gebied en andere bijzondere omstandigheden in onze omgeving, is dit veranderd in:
   - een vast bedrag van € 20 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard oppervlak bij het vasthouden van het afgekoppelde hemelwater op het private terrein middels een bergingsvoorziening met een bergingseis van minimaal 45 mm afgekoppeld oppervlak. Binnen de waterwerkregio wordt een bergingseis van minimaal 35 mm gehanteerd. Gemeente Beekdaelen zal de bergingseis conform het Gemeentelijk Rioleringsplan hanteren.
   - een vast bedrag van € 10 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard oppervlak bij het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater middels een voorziening naar een openbare hemelwatervoorziening (niet zijnde riool) of een andere vorm van afkoppelen passende binnen de voorwaarden.
   - een vast bedrag van € 5 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard oppervlak bij het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater over maaiveld naar de tuin (mits voldoende groot) en/of openbare hemelwatervoorziening (niet zijnde riool) door het afzagen van de regenpijp.

2. Daarnaast heeft het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg ervoor gekozen dat het voor bedrijven en (woning)stichtingen ook mogelijk is om deel te nemen aan de vervolg stimuleringsregeling. In de vorige stimuleringsregeling zijn bedrijven en (woning)stichtingen uitgesloten. Om te voorkomen dat één bedrijf de hele subsidiepot in een keer leeg trekt is in de verordening opgenomen dat het maximaal aan te vragen af te koppelen oppervlak per kadastraal perceel en adres 500 m2 bedraagt.

3. Het oppervlak af te koppelen oppervlak bedraagt in de nieuwe regeling ten minste 30 m2 per aanvraag. Dit betrof in de vorige regeling minimaal 20 m2. Voor deze verhoging is gekozen om een betere balans tussen af te koppelen oppervlak en behandelingskosten te realiseren.

4. De aanmeldingen van de vorige stimuleringsregeling (beëindigd op 31 december 2021) werden door een externe uitvoeringsorganisatie behandeld. Er werd gewerkt met 2 behandeltarieven, namelijk tarief A en tarief B. Tarief A werd betaald wanneer de aanvragen alsnog niet doorgaan. Tarief B werd

betaald wanneer de aanvragen doorgaan. Deze bedragen waren volledig voor rekening van de gemeente.

Afhandeling van de aanvragen van de nieuwe stimuleringsregeling verloopt via de WoonWijzerWinkel Limburg te Kerkrade met een eigen bijdrage van €20,- voor de aanvrager.

Samenwerkingsverband water regio Parkstad Limburg
Vanuit het samenwerkingsverband is een gezamenlijke modelverordening opgesteld die door de individuele gemeenten vastgesteld dient te worden. Daarnaast is tijdens het gezamenlijke voorbereidingstraject uitvoering door de WoonWijzerWinkel voorgesteld en voorbereid.

Ten opzichte van het samenwerkingsverband water Parkstad Limburg zijn een aantal verschillen te noemen voor de gemeente Beekdaelen.

- Conform de modelverordening van het samenwerkingsverband wordt een bergingseis van minimaal 35 mm gehanteerd. Gemeente Beekdaelen kiest de bergingseis van 45 mm per m2 verhard oppervlak conform het Gemeentelijk Rioleringsplan te hanteren.
- Conform de modelverordening van de waterwerkregio Parkstad wordt een af te koppelen verhard oppervlak van ten minste 20 m2 per aanvraag gehanteerd. De gemeente Beekdaelen kiest voor een af te koppelen verhard oppervlak van ten minste 30 m2 per aanvraag.

Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
Het afkoppelen van regenwater van de riolering is een belangrijke maatregel die particulieren kunnen nemen en is opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan. Het verantwoord omgaan met regenwater is van belang bij het nemen van klimaatmaatregelen om o.a. wateroverlast, droogte, en hittestress te verminderen en de waterkwaliteit te verbeteren.

Aan welke global goals draagt dit voorstel bij?
Dit voorstel draagt bij aan de volgende global goals:
Global Goal 3: goede gezondheid en welzijn.
Global Goal 6: schoon water en sanitair.
Global Goal 9: industrie, innovatie en infrastructuur.
Global Goal 11: duurzame steden en gemeenschappen.
Global Goal 13: klimaatactie
Global Goal 14: leven in het water
Global Goal 15: leven op het land

Argumenten:
1. *Instemmen met Stimuleringsregeling (in samenwerking met Waterschap Limburg en Samenwerkingsverband Waterregio Parkstad Limburg)*

- De stimuleringsregeling in combinatie met de communicatie en campagnes van Waterklaar leveren een belangrijke impuls aan de bewustwording van bewoners en bedrijven over de klimaatthema's en wat zij zelf kunnen doen in hun woon/leef/werkomgeving.
- Met het afkoppelen van verharde oppervlakken en het bergen van het afgekoppelde regenwater wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen van

wateroverlast bij hevige neerslag. Immers, de helft van het verharde oppervlak bestaat uit particuliere verharding.
- Bij rioolreconstructies en herinrichtingen koppelt de gemeente Beekdaelen al veel verhard oppervlak af. Afkoppeling van particulier verhard oppervlak blijft nog achter. Middels de stimuleringsregeling wordt een impuls gegeven aan het afkoppelen van particulier oppervlak.
- Naast een positieve bijdrage aan het voorkomen van wateroverlast kan afkoppelen van regenwater en vergroenen van tuinen en terreinen een bijdrage leveren aan de bestrijding van verdroging, hittestress en vergroot het de biodiversiteit.
- Door de stimuleringsregeling afkoppelen te verbinden aan de Woonwijzerwinkel worden de uitvoeringskosten ten opzichte van de huidige stimuleringsregeling verlaagd en worden de burgers meegenomen in het hele duurzaamheidspalet van energiebesparing tot een duurzame omgang met hemelwater.
- Uniformiteit in verordeningen van gemeenten maakt samenwerking in de uitvoering via de Woonwijzerwinkel een stuk gemakkelijker.

2. Vaststellen van de Verordening
Het vaststellen van een verordening betreft een raadsbevoegdheid. Wij adviseren uw gemeenteraad de voorliggende verordening vast te stellen.

Kanttekeningen en risico's:
Indien de gemeente Beekdaelen niet deelneemt aan de stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater, zullen bewoners en bedrijven minder snel genegen zijn om op hun eigen perceel hemelwater af te koppelen van het rioolstelsel. Gezien ongeveer 50% van alle verhard oppervlak privaat bezit is. Eén van de ambities uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie om Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te hebben ingericht, betreft stimuleren en faciliteren. Met het vervolgen van de stimuleringsregeling uit 2019 wordt hieraan gehoor gegeven.

Financiën:
Op basis van de vorige stimuleringsregeling afkoppelen is over de periode 2019-2021 een bedrag van € 120.000,- aan subsidie uitgekeerd aan particulieren waarbij ca. 11.700 m2 verhard oppervlak is afgekoppeld, uitgaande van 75 gehonoreerde aanvragen.

Net als bij de beëindigde stimuleringsregeling stelt het Waterschap Limburg in de nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen' als voorwaarde dat de gemeente minimaal 50% cofinanciering beschikbaar stelt. Voor de gemeente Beekdaelen betreft dit een bedrag van maximaal € 72.720,- verdeeld over twee beschikkingen.

De kosten van de bijdrage van de gemeente wordt ten laste gebracht van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2024.
Binnen het Gemeentelijk Rioleringsplan zijn financiële middelen beschikbaar voor het uitvoeren van de stimuleringsregeling. Zowel uit te keren subsidiebedrag als afhandelingskosten worden uit het beschikbare budget bekostigd.

Vervolgtraject en verantwoording:

Na het vaststellen van de stimuleringsregeling zal deze vanaf de dag na datum bekendmaking van de regeling in werking treden. De regeling wordt bekendgemaakt via publicatie op www.overheid.nl.

De regeling loopt tot uiterlijk 31 december 2023 of zoveel eerder als het beschikbare budget is benut.

Communicatie:
Burgers en bedrijven zullen via de gemeentelijke website en weekbladen worden geïnformeerd over de stimuleringsregeling afkoppelen.

Reeds geïnteresseerde burgers zullen een persoonlijk bericht ontvangen bij in werking treden van de stimuleringsregeling.

Daarnaast zal communicatie en stimulering richting de burgers en bedrijven over de stimuleringsregeling afkoppelen net als afgelopen jaren verlopen via de waterbewust campagne Waterklaar. Deze campagne wordt gezamenlijk via het samenwerkingsverband Parkstad opgepakt.
Communicatie en stimulering wordt ook gekoppeld aan de Woonwijzerwinkel, waarmee het bereik voor de Parkstad gemeenten wordt vergroot.

Het succes van de regeling zal worden gemonitord. Waar noodzakelijk zal worden bijgestuurd om de regeling nader bij de particulier onder de aandacht te brengen.

Bijlage:
1. Raadsbesluit 'verordening 'stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Beekdaelen 2023'
2. Verordening 'stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Beekdaelen 2023'

Meegestuurd:
Niet van toepassing.

***Ter inzage gelegd**:*
Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris, De burgemeester,

Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine Dhr. ing. E. Geurts